

KEHTNA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED	4
2. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRAD	5
3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED	6
4. ÕPPEKORRALDUS	8
4.2 Tunnijaotusplaan	9
4.3 Õppe- ja kasvatuse eesmärkide täitmist toetab õppekeskkond, kus:	10
5. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE JA LÄBIVAD TEEMAD	11
5.1. Üldpädevuste kujundamine	11
5.2. Läbivad teemad ja nende rakendumine	17
5.3. Õpikeskkonna mitmekesistamine	20
5.4. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted	20
5.5. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatavad õppekäigud	21
5.6. Huviringide tegevus	22
6. LOOVTÖÖDE LÄBIVIIMISE KORD JA JUHEND	23
6.1 Üldinfo	23
6.2. Loovtööga seotud olulised kuupäevad	24
6.3. Loovtöö juhendamine	25
6.4. Loovtöö liigid	27
6.4.1. Õpilasuurimus	27
6.4.2. Ürituse korraldamine	27
6.4.3. Omaloominguline töö	28
6.5. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine	28
6.6. Loovtöö esitlemine	31
6.7. Loovtöö hindamine	31
7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD	35
8. HINDAMISE KORRALDUS	36
8.1. Üldsätted	36
8.2. Hindamise alused	36
8.3. Hindamise eesmärk	36
8.4. Hindamisest teavitamine	37
8.5. Hindamise korraldus	38
8.6. Hinded viiepallisüsteemis	39
8.7. Üleminekuksamid	41

8.8. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted põhikoolis	42
8.9. Õpilase täiendavale õppetööle jätmine	42
8.10. Õpilase klassikursust kordama jätmine	43
8.11. Õpilase järgmisse klassi üleviimine.....	43
8.12. Põhikooli lõpetamine	43
8.13. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted	44
8.14. Hinde ja hinnangu vaidlustamine	46
9. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE TOETAMISE JA ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED	47
10. KARJÄÄRIÕPPE KORRALDUS.....	51
11. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE.....	53
12. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	54
13. KEHTNA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	55
14. KEHTNA PÕHIKOOLI LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA	56

1. ÜLDSÄTTED

Kehtna Põhikooli õppekava koostamisel on lähtutud EV põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli riiklikust õppekavast, Kehtna Põhikooli arengukavast.

Kehtna Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames ning milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks. Küsimustes, mis ei ole kooli õppekavas sätestatud, lähtutakse põhikooli riiklikust õppekavast.

Õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.

2. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRAD

Kehtna Põhikooli põhiväärtused:

- 1) üldinimlikud väärtused - ausus, hoolivus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu;
- 2) ühiskondlikud ja kultuurilised väärtused: vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, kultuuriline mitmekesisus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus;
- 3) vaimsed väärtused - teadlik eesmärgistamine, eneseteostus, eduelamused teadmiste rakendamisest, suhteid arendav koostöö, vanema rolli toetamine, tervislikud eluviisid, võimete maksimaalne areng.

Koolipere aitab kujundada koostöös õpilase, perekonna ja ühiskonnaga väärtushoiakuid ja - hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilase kasvamisele vastutustundlikuks inimeseks,

- 1) kes suudab toime tulla muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- 2) kes on eneseteadlik ning võtab vastutuse oma õpingute jätkamiseks järgmisel haridustasemel ja kellel on valmisolek elukestvaks õppeks;
- 3) kes suudab ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus ja kellel on koostööoskused ja –harjumused;
- 4) kes suhtub kaasinimestesse lugupidavalt ja heasoovlikult, austab iseennast;
- 5) kes mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ning vastutab oma tegude tagajärgede eest;
- 6) kes tunneb ja austab eesti rahvust, keelt ja kultuuri ning suhtub teiste rahvaste kultuuri lugupidavalt;
- 7) kes väärtustab terveid eluviise;
- 8) kes hoiab loodust, elab ja tegutseb keskkonda ning loodusressursse säästvalt.

Kehtna Põhikooli õppekava põhimõtted

Kehtna Põhikooli õppekava koostamisel, piirkondliku koostöö kujundamisel, kooli ja klassi tasandil õpetust kavandades ja tegelikus õppeprotsessis lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) luuakse tingimused iga õpilase arengu toetamiseks;
- 2) kaasatakse õpilane ja lapsevanem (eestkostja, hooldaja) õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- 3) kehtestatakse üldised nõuded kõigile õpilastele;
- 4) õpetust varieeritakse lähtuvalt õpilaste erinevatest võimetest ja haridusvajadustest;
- 5) tähtsustatakse õpilase õpihuvi hoidmist ja toetamist;
- 6) väärtustatakse tervislikku eluviisi, koolil on oma tervisenõukogu;

- 7) õppe- ja kasvatusprotsess pakub mitmekesiseid õpikogemusi, õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspekt on tasakaalustatud;
- 8) õppimisel-õpetamisel on keskne probleemide tõstatamine ja lahendamine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine; teadmisi käsitatakse ajas arenevate ja muutuvatena;
- 9) õppekava on avatud pidevaks edasiarendamiseks ja korrigeerimiseks vastavalt muutustele ühiskonnas ja teadustes.

4. ÕPPEKORRALDUS

4.1. Õppetöö korraldus Kehtna Põhikoolis:

- õppeaastas on kokku vähemalt 175 õppepäeva;
- põhikooli lõpuklassis on kokku vähemalt 185 õppepäeva (sh lõpueksamite toimumise periood);
- õppeaastas on viis koolivaheaega üldreeglina vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel, kooli hoolekogu nõusolekul on võimalik teha muudatusi vaheaegade kestuses;
- 1. – 9. klassini on traditsiooniline õppetöö korraldus (kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel), kokkuvõtvalt hinnatakse kõiki õppeaineid trimestrite kaupa.

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õppekäigu, õuesõppe, projektitööna vm vormis vastavalt ainekavas sätestatule.

Õpilaste nädalakoormus vastab riiklikus õppekavas ettenähtud normidel. Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:

- 1) 1. klassis 20;
- 2) 2. klassis 23;
- 3) 3. ja 4. klassis 25;
- 4) 5. klassis 28;
- 5) 6. ja 7. klassis 30;
- 6) 8. ja 9. klassis 32.

A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt alates 3. klassist. B-võõrkeelena õpitakse vene keelt alates 6. klassist.

I kooliastmes on liidetud kunst ja tööõpetus üheks tunniks nimetusega kunst ja tööõpetus

Ainetundide jaotus klassiti on määratud tunnijaotusplaanis.

4.2 Tunnijaotusplaan

	Kohustuslik ud tunnid	I kooliaste				II kooliaste					III kooliaste				
		Vaba tunnimahu kasutamise	1. klass	2. klass	3. klass	Kohustuslik ud tunnid	Vaba tunnimahu kasutamise	4. klass	5. klass	6. klass	Kohustuslik ud tunnid	Vaba tunnimahu kasutamise	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel	19	1	7	7	6	11	2	6	4	4	6		2	2	2
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
Inglise keel	3				3	9	2	4	4	3	9		3	3	3
Vene keel						3				3	9		3	3	3
Matemaatika	10	2	4	4	5	13	2	5	5	5	13	1	5	5/4*	4
Loodusõpetus	3	1	1	2	1	7		2	2	3	2		2		
Geograafia											5		2	2	1
Bioloogia											5		1	2/3*	2
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1	
Ajalugu						3			1	2	6		2	2	2
Ühiskonnaõpetus						1					2				2
Muusika	6		2	2	2	4	1	2	2	1	3		1	1	1
Kunst ja tööõpetus	9		3	3	3										
Kunst						3		1	1	1	3		1	1	1
Tööõpetus															
Käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus						5	1	2	2	2	5	1	2	2	2
Kehaline kasvatus	8	1	3	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Informaatika							2		1						
Karjääriõpetus												1			1
Liiklus		1			1										
Maksimaalne nädalakoormus			20	23	25			25	28	30			29	32	32

* 8v klassil on 4 matemaatikat ja 3 bioloogiat.

Õppeainete õpitulemuste parema saavutamise eesmärgil on kool määranud vaba tunniressursina lisaks kohustuslikele õppetundidele tunnid alljärgnevatel õppeainetes:

I kooliastmes:

Eesti keel 1 nädalatund

Matemaatika 2 nädalatundi

Loodusõpetus 1 nädalatund

Kehaline kasvatus 1 nädalatund

Liiklus 1 nädalatund

II kooliastmes:

Eesti keel 2 nädalatundi

Inglise keel 2 nädalatundi

Matemaatika 1 nädalatund

Käsitöö, kodundus/tehnoloogiaõpetus 1 nädalatund

Muusika 1 nädalatund

Kunst 1 nädalatund

Informaatika 1 nädalatundi

III kooliastmes:

Matemaatika 1 nädalatund

Informaatika 1 nädalatund

Karjääriõpetus 1 nädalatund

Käsitöö, kodundus/tehnoloogiaõpetus 1 nädalatund

4.3 Õppe- ja kasvatus eesmärkide täitmist toetab õppekeskkond, kus:

- õpilaste, õpetajate, kooli juhtkonna ja lastevanemate (eestkostjate, hooldajate) omavahelised suhted põhinevad lugupidamisel, demokraatial, kokkuleppeid austavatel põhimõtetel;
- luuakse tingimused õpilase ja õpetaja arenguks;
- õppekava elluviimiseks on olemas eakohased ja individuaalsele eripärale kohandatavad õppevahendid ja –materjalid sh IKT-l põhinevad õppematerjalid ja –vahendid;
- järgitakse turvalisuse, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid;
- on esteetiliselt kujundatud otstarbeka sisustusega ruumid.

5. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE JA LÄBIVAD TEEMAD

Valdkonnapädevused on Kehtna Põhikooli õppekavas lahti kirjutatud ainekavades. Ainekavad on leitavad õppekava lisades.

5.1. Üldpädevuste kujundamine

5.1.1. I kooliastmes taotletavad pädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist;
- on viisakas, täidab lubadusi;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub lugupidavalt ka teistesse rahvustesse;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata;
- hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema;
- teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
- oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.

Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda;
- oskab ohutult liigelda;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.

Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;
- oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas;
- oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;

- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada;
- oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada;
- oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.

Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- oskab suhelda eakaaslase ja täiskasvanuga.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- osaleb ühistegevustes.

Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

5.1.2. II kooliastmes taotletavad pädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena;
- peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.

Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.

Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada;
- oskab teha vahet faktil ja arvamusel.

Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse;
- tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning on teadlik sealsetest ohtudest;
- oskab arvutiga vormistada tekste.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

Põhitaotluseks on vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

5.1.3. III kooliastmes taotletavad pädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;

- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- on teadmishimuline, oskab õppida;

Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.

Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- suudab kasutada uuenevat digitehnoloogiat, osaleb digitaalses sisuloomes ja on teadlik digikeskkonna ohtudest.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Põhitaotlus on aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

5.2. Läbivad teemad ja nende rakendumine

Läbivate teemade õpetamise eesmärk on kujundada teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad õpilasel luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi, ülekoolilisi, koolidevahelisi ja rahvusvahelisi projekte. Läbivate teemade õpe sõltub erinevate õppeainete taotlustest ja õppesisust, ainevaldkonna seotusest läbiva teemaga;
- 3) kohustuslikele nädalatundidele lisanduvates tundides ja valikainetes – õppekava lisatunnid, karjääriõpetus ja arvutiõpetus toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas iseseisvalt või rühmatööna III kooliastmes tehtavas loovtöös;
- 5) võimalusel korraldades koostöös Kehtna vallavalitsuse, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Aineõppel põhinev läbivate teemade kasutamine arvestab ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade taotluste elluviimine toimub ka valikainete kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlusest ja õppesisust erinev.

Kooli õppekavas käsitletavat läbivad teemad ja lõimingu käsitlemise põhimõtted

- 1) „**Elukestev õpe ja karjääri planeerimine**“ taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Eraldi käsitletakse karjääri

planeerimist 9. klassi karjääriõpetuse tunnis. Karjääriõustamine toimub koostöös SA Innove Rajaleidja keskuse ja Eesti Töötukassa karjäärispetsialistidega.

- 2) „**Keskkond ja jätkusuutlik areng**“ – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustab jätkusuutlikkust ja on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele. „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes.
- 3) „**Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus**“ – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele. Õpilaste kodanikualgatust ja ettevõtlikkust kujundatakse läbi heategevuslike ürituste – jõululaat ja kooliümbruse kevadine koristus.
- 4) „**Kultuuriline identiteet**“ – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis; Õpilaste kultuurilist identiteeditunnetust arendatakse läbi rahvuslike tähtpäevade tähistamise, kooli traditsioonide hoidmise, kultuuriobjektide külastamise. Õpilased osalevad laulu- ja tantsupidudel.
- 5) „**Teabekeskkond**“ – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi. Erinevaid ainetunde viiakse läbi arvutiklassis, kooliraamatukogus, Kehtna raamatukogus.
- 6) „**Tehnoloogia ja innovatsioon**“ – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. „Tehnoloogia ja innovatsioon“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Koolis on arvutiklass, robotikaklass.
- 7) „**Tervis ja ohutus**“ – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise

keskkonna kujundamisele. „Tervis ja ohutus“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. 3. klassis on liiklus ainetunnina. Õpilased sooritavad jalgrattaloo liikluseksami 3. klassis. Ujumise algõpetus I kooliastmes. Kool on „Tervist edendav kool.“ 6. klass osaleb üleriigilises ohutusprogrammis Kaitse End ja Aita Teisi.

- 8) **„Väärtused ja kõlblus“** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. „Väärtused ja kõlblus“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes.

5.3. Õpikeskkonna mitmekesistamine

Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, külalislektorite loenguid ja õpitubasid, õppekäike ja viiakse läbi erinevaid projekte.

Lapsevanemad ja vilistlased on kaasatud kooli õppetegevusse: tutvustavad õpilastele oma ametit või hobi; korraldavad koos õpetajatega klassiväliseid üritusi, viivad läbi õppetunde.

5.4. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Kool toetab igati õpilaste osalemist projektides, olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel, samuti kooli esindamisega seotud tegevust ning osutab igakülgset kaasabi vastavalt võimalustele ja vajadustele.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid, klasside õppekäigud on koosõlas Kehtna Põhikooli õppekavaga ning toetavad üld- ja valdkonnapädevuste saavutamist. Õppekäigud ja -projektid on osa õppeainetevahelisest lõimingust.

Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide, klasside õppekäikude kohta teeb kooli juhtkonnale ettepaneku aineõpetaja, klassijuhataja, õpilasesindus, huviringi juhendaja, klassikolletiiv. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid ja klasside õppekäigud kavandatakse üldjuhul enne õppeaasta algust.

Kinnitatud projektid kajastuvad kooli üldtööplaanis.

Traditsioonilised ülekoollised sündmused on kooli aktused, rahvakalendri ja riiklikud tähtpäevad, kooli sünnipäev, aabitsapidu, spordipäev, mälumängud/viktoriinid, vilistlaste kokkutulek, direktori vastuvõtt.

Traditsioonilised koolidevahelised sündmused on spordivõistlused, lauluvõistlus, maakondlikud ja riiklikud aineolümpiaadid, konkursid, karjäärpäev, ettevõtluspäev, Moebliäkk.

5.5. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatavad õppekäigud

- 1) Õppekäik on üht või enamat õppetundi või tervet õppepäeva hõlmav õppeprotsess, mis sisaldab ainetevahelist lõimumist, arendab üld- ja ainealaseid pädevusi ning käsitleb läbivaid teemasid.
- 2) Õppekäigud toetavad õppekava täitmist ja mitmekesistavad õppekeskkonda.
- 3) Õppekäikude läbiviimise kord on kehtestatud Kehtna Põhikooli õppekäikude korraldamise alustes (LISA 6).

Kehtna Põhikooli õppekäigu korraldamise alused

1. Üldsätted

- 1.1. Õppekäik on õppekavaga seotud ühe koolipäeva piires toimuv õppetegevus, mille organiseerib aineõpetaja või klassijuhataja. Õppekäik on õppetöö osa.

2. Õppekäigu eesmärgid tulenevad kooli õppekava üldosast ja ainekavadest.

2.1. Õppekäigu ülesanded:

- 2.1.1. luua seoseid teooria ja praktika vahel;
- 2.1.2. omandada ja hinnata õpiväljundeid;
- 2.1.3. kujundada ja rakendada üldpädevusi;
- 2.1.4. käsitleda läbivaid teemasid;
- 2.1.5. lõimida õppeaineid;
- 2.1.6. kinnistada ja arendada varem õpitud teadmisi.

3. Õppekäigu korraldamise põhimõtted

- 3.1. Igal õppekäigul on eesmärk/eesmärgid, millest lähtuvalt õppekäik planeeritakse.
- 3.2. Õppekäigu eesmärgist tulenevalt valib õpetaja sobivad õppemeetodid ja õppematerjalid.
- 3.3. Õppekäigul on õppijatel kindlad ülesanded (tööleht vms).
- 3.4. Võimalike riskide käsitlemine, st õpilaste instrueerimine.
- 3.5. Vajalikud kooskõlastused (Kehtna Põhikooli õppekäigu avaldus direktorile vähemalt üks nädal enne õppekäigu toimumist, kokkulepped aineõpetajate ja klassijuhatajaga, õpilaste ja lastevanemate informeerimine eKooli vahendusel, toitlustaja informeerimine).

5.6. Huviringide tegevus

Huviringide tegevus põhikoolis toetab õppetegevust. Kõikidele vanuseastmetele luuakse võimalused osaleda ringide ja klubide tegevuses, arendada oma erivõimeid ja esinemis- ning organiseerimisoskust.

Huviringide avamisel arvestatakse õpilaste vajaduste, soovide ja õppekava eesmärkidega.

Kehtna Põhikoolis töötavad järgmised huviringid:

- 1) koorid (eneseväljenduse, esinemisoskuse, enesemääratluspädevuse arendamine);
- 2) näitering (eneseväljenduse, esinemisoskuse, enesemääratluspädevuse arendamine);
- 3) meisterdamisring (kunstilise eneseväljenduse, enesemääratluspädevuse ja tehnoloogilise mõtteviisi arendamine);
- 4) robotikaring (tehnoloogilise mõtteviisi, digipädevuse arendamine);
- 5) rahvatantsuring (kehalise ja muusikalise arengu toetamine, enesemääratluspädevuse arendamine);
- 6) spordiringid (õpilase kehalise arengu toetamine);
- 7) matemaatikaring (matemaatika-pädevuste arendamine);
- 8) vene keele ring.

6. LOOVTÖÖDE LÄBIVIIMISE KORD JA JUHEND

6.1 Üldinfo

Loovtöö korralduse aluseks on Põhikooli riiklik õppekava.

Loovtöö on 7. – 9. klassi õpilase poolt väljamõeldud ja läbiviidud tegevus, mille kohta õpilane teeb kirjaliku kokkuvõtte ning esitleb loovtööde esitlemisel.

Lähtuvalt Põhikooli riiklikust õppekavast sooritatakse loovtöö III kooliastmes (7. – 9. klassis), kuid mitte hiljem kui 9. klassi I poolaastal. Kehtna Põhikoolis sooritatakse loovtöö eelistatult **8. klassis**.

Loovtöö kohta üldist infot jagab klassijuhataja ja õppejuht. Klassijuhataja tutvustab õpilastele 7. klassis loovtöö sooritamise protsessi.

Loovtöö sooritamine on üks **põhikooli lõpetamise tingimusi**. Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

Loovtöö käigus saab õpilane

- suuremahulise töö tegemise ja selle kirjalikult vormistamise kogemuse;
- rakendada iseseisva töö tegemise oskust;
- harjutada meeskonnatöö tegemise oskust;
- arendada ajaplaneerimist ja tähtaegadest kinnipidamist;
- arendada suhtlemisoskust;
- kinnistada ja täiendada õppeainetes omandatud teadmisi ja oskusi, sh kirjaliku töö vormistamist arvutis;
- kasutada loovust;
- arendada oma tegevuse ja töö analüüsimise oskust;
- arendada loodava töö kohta taustinformatsiooni kogumise ja analüüsimise oskust.

Loovtöö lähtub riikliku **õppekava läbivatest teemadest** või on **õppeaineid lõimiv**. Läbivate teemadega saab tutvuda Põhikooli riiklikus õppekavas § 14 (3). Põhikooli riikliku õppekava järgi on õpetuses ja kasvatuses käsitletavad **läbivad teemad**

- 1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Loovtöö liigid on

- **uurimistöö** (mõne teema süvakuti uurimine, näiteks enda suguvõsa kohta uurimine);
- **ürituse korraldamine** (näiteks klassi, kooli või mõne muu ürituse korraldamine);
- **loominguline töö** (näiteks käsitöö, joonistus, koomiks, keraamika, fotomontaaž, videofilm, animatsioon, disainitöö, helilooming, etendus, õppematerjal, lauamäng, menüü jne).

Loovtööd võib teha **individuaalselt** või **kuni 3-liikmelises grupis**.

Õpilase tegevusi toetab ja suunab loovtööjuhendaja. Loovtööjuhendaja saab olla aineõpetaja, lapsevanem, ringijuhendaja või mõni muu pädev isik koolis või väljastpoolt kooli.

Loovtöö teema valib õpilane. Kool pakub igal aastal õpilaste toetamiseks välja teemad, mille seast on õpilasel võimalus valida ja neid endale sobivaks kohandada. Koolipoolsetest teemadest teavitab õpilasi klassijuhataja.

Loovtöö sooritamiseks on seda vaja esitleda komisjoni ees ning saada hinnang „arvestatud“.

6.2. Loovtööga seotud olulised kuupäevad

Mai – Maikuu esitavad õppenõukogu liikmed omapoolsed loovtöö teemad uue õppeaasta jaoks õppejuhile.

Juuni – Juunis tutvustavad 7. - 9. klassi klassijuhatajad õpetajate poolt esitatud teemavaldkondi õpilastele.

Juuni kuni september – Õpilane valib endale juhendaja. Kui juhendaja on väljastpoolt kooli, tuleb valida kaasjuhendaja kooli õppenõukogu liikmete seast. Õpilane kooskõlastab teemavaliku juhendaja(te)ga ja kõik osapooled allkirjastavad **loovtöö teema ja juhendaja kinnituslehe (vaata LISA 1 Loovtöö teema ja juhendaja kinnitusleht)**. Õpilane tutvub loovtöö tegemise juhendiga ning koos juhendajaga panevad paika loovtöö valmimiseks **tegevuste ajakava** (vaata LISA 5 Loovtöö tegevuskava näidis).

Oktoobri esimene klassijuhatajatund – Hiljemalt oktoobri esimeses klassijuhatajatunnis esitab õpilane loovtöö teema ja juhendaja kinnituslehe klassijuhatajale. Klassijuhataja esitab kinnituslehed õppejuhile.

Oktoober kuni märts – Õpilane teeb juhendaja juhendamisel loovtöö. Loovtöö vormistamiseks koostab õpilane loovtöö kirjaliku osa (vaata LISA 2 Loovtöö kirjaliku osa näidis).

Märtsi eelviimane reede – Juhendaja annab õpilase koostatud loovtöö kirjalikule osale jooksvalt tagasisidet. Kui juhendaja kiidab loovtöö kirjaliku osa heaks, saab õpilane saata selle õppejuhile. Õpilane esitab enda **loovtöö kirjaliku osa PDF-vormingus elektrooniliselt õppejuhile** hiljemalt eelviimasel märtsi reedel. Seejärel annab loovtööde komisjon tööle tagasiside, mille põhjal saab õpilane teha parandusi.

Aprillikuu vaheajale eelnev esmaspäev – Õpilane edastab elektrooniliselt õppejuhile

- **PDF-vormingus loovtöö kirjalik osa, mille lisades on juhendaja tagasiside,**
- **loovtöö esitluse** (vaata LISA 4 Esitluse koostamise õpetus ning näidisesitlus).

Aprillikuu vaheajale eelnev nädal – Toimub loovtöö esitlemine.

6.3. Loovtöö juhendamine

Loovtöö juhendamisega seotud tegevused on toodud all olevas tabelis.

Orienteeruv aeg	Juhendaja (ja õpilase) tegevus
September – aprill (kogu loovtöö valmimise aeg)	Juhendaja utsitab õpilast ja jälgib, et õpilane peaks seatud tähtaegadest kinni: <ul style="list-style-type: none"> • jälgib kokkulepitud tegevuskava täitmist ning tuletab seda õpilasele vajadusel meelde; • juhendab jooksvalt praktilise eseme valmistamist, ürituse ettevalmistamist või uurimuse läbiviimist; • tuletab meelde märkmete tegemist loovtöö kirjaliku osa tarbeks.
September – aprill (kogu loovtöö valmimise aeg)	Juhendaja teeb endale jooksvalt märkmeid loovtöö valmimise protsessi kohta, mille põhjal saab loovtöö protsessi lõpus kirjutada õpilasele tagasiside . Juhendaja tagasiside loovtööle peaks sisaldama järgmist: <ul style="list-style-type: none"> • Mis teemal tegi õpilane loovtöö? • Kas teemavalik oli põhjendatud? (õpilase huvi, jõukohasus)

	<ul style="list-style-type: none"> • Kas õpilane suutis loovtöö protsessi käigus järgida koostatud tegevuskava? Kui oli positiivseid või negatiivseid üllatusi ning millised need olid? • Kui loovtöö oli grupitöö, kas õpilaste panus loovtöösse oli tasakaalus? • Kas loovtöö eesmärgid said täidetud? • Kuidas sujus koostöö õpilasega? Näiteks kas õpilane oli aktiivne ja näitas üles enesealgatust või pidi juhendaja olema tegevuste algataja. <p>Juhendaja võib tagasisidesse lisada ka muid mõtteid, mis otseselt eelpool nimetatud punktidega ei haaku.</p> <p>Juhendaja tagasiside peab olema toetav ja sõbralik. Probleemidele viidata tasakaalukalt ja õpilast toetava stiiliga.</p>
September	<p>Juhendaja ja õpilase esimene kohtumine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juhendaja ja õpilane sõnastavad esialgse loovtöö teema ja seavad loovtöö eesmärgi(d); • Juhendaja tutvustab õpilasele õppekava läbivaid teemasid (vaata punkti 6.1. Üldinfo) ning koos valitakse välja loovtööga haakuvad läbivad teemad või otsustatakse, milliseid õppeaineid loovtöö lõimib; • Õpilane täidab „Loovtöö teema ja juhendaja kinnituslehe“ ning juhendaja allkirjastab selle (vaata LISA 1 Loovtöö teema ja juhendaja kinnitusleht).
September – oktoober	<p>Juhendaja ja õpilase teine kohtumine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juhendaja tutvustab õpilasele loovtöö juhendit ja näidist (vaata LISA 2 Loovtöö kirjaliku osa näidis); • Juhendaja ja õpilane koostavad loovtöö protsessiks tegevuskava (vaata LISA 5 Loovtöö tegevuskava näidis).
Oktoober – november	<p>Juhendaja annab õpilasele loovtööks vajalikud materjalid.</p>
Veebruar – aprill	<p>Juhendaja näitab õpilasele uuesti loovtöö kirjaliku osa vormistamise juhendit (vaata punkti 6.4. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine) ja näidist (vaata LISA 2 Loovtöö kirjaliku osa näidis).</p> <p>Veendub, et toimuks kirjaliku osa koostamine.</p> <p>Juhendaja nõustab õpilast jooksvalt kirjaliku osa koostamise ajal.</p>
Märtsi algus	<p>Õpilane esitab enda loovtöö kirjaliku osa elektroonselt juhendajale.</p> <p>Juhendaja annab õpilase koostatud kirjalikule osale <u>sisukat tagasisidet</u>.</p>
Märtsi eelviimane reede	<p>Juhendaja tuletab õpilasele meelde, et loovtöö kirjalik osa tuleb saata PDF-vormingus elektrooniliselt õppejuhile. Õppejuht edastab kirjaliku osa komisjonile, mis annab tööle tagasiside. Tagasiside põhjal saab õpilane teha parandusi.</p>
Märts – aprill	<p>Õpilane teeb juhendaja juhendamisel loovtöö komisjoni poolt soovitatud parandusi loovtöö kirjalikku osasse.</p>
Märts – aprill	<p>Õpilane koostab juhendaja juhendamisel loovtöö esitlemiseks esitluse (vaata LISA 4 Esitluse koostamise õpetus ning näidisesitlus)</p>

Aprilli algus	Juhendaja kirjutab õpilasele loovtöö valmimise kohta tagasiside , mille õpilane lisab loovtöö kirjaliku osa lisadesse .
Aprilli keskpaik	Juhendaja aitab õpilasel valmistuda loovtöö esitlemiseks - suunab õpilast esitluse ettekandmist harjutama ning annab selleks näpunäiteid. Loovtöö esitlemine toimub aprillikuu vaheajale eelneval nädalal.
Aprillikuu vaheajale eelnev esmaspäev	Juhendaja tuletab õpilasele meelde, et õpilane saadaks õppejuhile elektrooniliselt oma loovtöö kirjaliku osa PDF-formaadis ning esitluse .

6.4. Loovtöö liigid

6.4.1. Õpilasuurimus

Uurimistöö on kirjalik töö, kus õpilane uurib mingit teemat, mille vastu tal on sügavam huvi. Näiteks enda suguvõsa uurimine või koolis mõne aktuaalse teema kohta uuringu läbiviimine ning selle tutvustamine.

Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning analüüsida leitud infot.

Õpilasuurimuse töö vormistamisel tuleb lähtuda järgmisest struktuurist:

1. Tiitelleht (vaata LISA 3 Loovtöö kirjaliku osa tiitellehe näidis);
2. Sisukord;
3. Sissejuhatus (töö eesmärk, teemavaliku põhjendus, läbivatest teemadest lähtumine või õppeainete lõimimine, loovtöö tegemise etapid);
4. Töö põhiosa (peatükid ja alapeatükid);
5. Kokkuvõte, sh analüüs enda tehtud tööle;
6. Kasutatud kirjanduse loetelu;
7. Lisad (juhendaja tagasiside ning umbes lehekülje suurused fotod, joonised, tabelid).

6.4.2. Ürituse korraldamine

Ürituse korraldamise käigus korraldab õpilane enda kavandatud ürituse, analüüsib toimunut, jäädvustab kogu protsessi ning kirjutab sellest loovtöö kirjaliku osa. Õpilane teeb ürituse ettevalmistamisest ja läbiviimisest pilte ning videoid.

Ürituse korraldamise kirjaliku osa vormistamisel tuleb lähtuda järgmisest struktuurist:

1. Tiitelleht (vaata LISA 3 Loovtöö kirjaliku osa tiitellehe näidis);
2. Sisukord;
3. Sissejuhatus (töö eesmärk, teemavaliku põhjendus, läbivatest teemadest lähtumine või õppeainete lõimimine, loovtöö tegemise etapid);
4. Loovtöö lühitutvustus (teema olulisus, loovtöö sisu lühike tutvustus, soovitatavalt teoreetilise tausta avamine)

5. Töö käik ja tööjaotus (ettevalmistus ürituse korraldamiseks, ürituse läbiviimine ja järeltegevused; grupitöö puhul tööjaotus);
6. Kokkuvõte, sh analüüs enda tehtud tööle;
7. Kasutatud kirjandus;
8. Lisad (juhendaja tagasiside ning umbes lehekülje suurused fotod, joonised, tabelid).

6.4.3. Omaloominguline töö

Omaloominguline töö annab õpilasele võimaluse kasutada enda loovust. Omaloomingulise töö käigus valmistab õpilane mõne eseme vms, jäädvustab selle valmimisprotsessi ning kirjutab loovtöö kirjaliku osa selle valmimisest. Õpilane teeb töö valmimise protsessist pilte või videoid.

Omaloominguline töö on näiteks käsitööese, joonistus, koomiks, keraamika, fotomontaaž, videofilm, animatsioon, disainitöö, helilooming, etendus, õppematerjal, lauamäng, menüü jne.

Omaloomingulise töö kirjaliku osa vormistamisel tuleb lähtuda järgmisest struktuurist:

1. Tiitelleht (vaata LISA 3 Loovtöö kirjaliku osa tiitellehe näidis);
2. Sisukord;
3. Sissejuhatus (töö eesmärk, teemavaliku põhjendus, läbivatest teemadest lähtumine või õppeainete lõimimine, loovtöö tegemise etapid);
4. Loovtöö lühitutvustus (teema olulisus, loovtöö sisu lühike tutvustus, soovitatavalt teoreetilise tausta avamine);
5. Töö käik ja tööjaotus (ettevalmistused, valmimisprotsess ning tulemus; grupitöö puhul tööjaotus);
6. Kokkuvõte, sh analüüs enda tehtud tööle;
7. Kasutatud kirjandus;
8. Lisad (juhendaja tagasiside ning umbes lehekülje suurused fotod, joonised, tabelid).

6.5. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine

Loovtöö kirjaliku osa vormistamise nõuded on järgmised:

- **Tiitelleht** on vormistatud näidise põhjal (vaata LISA 3 Loovtöö kirjaliku osa tiitellehe näidis)
- Kirja tüüp on kogu töös *Times New Roman*.
- **Peatükkide** nimetused kirjutatakse läbivalt suurte tähtedega, paksus kirjas (*Bold*) ja tähesuurusega 16 punkti
- **Alapeatükkide** nimetused kirjutatakse paksus kirjas (*Bold*) ja tähesuurusega 14 punkti.
- Teksti
  - **tähesuurus** on 12 punkti;
  - **reavahe** on 1,5;
  - paigutus on leheküljel ühtlaselt ehk lehekülje mõlemad servad jäävad sirged (**rööpjoendus**).

- Juhul kui õpilane kasutab enda töös teiste autorite mõtteid, tuleb sellele viidata. See tähendab, et õpilane paneb peatükki „**Kasutatud allikad**“ kirja kõik materjalid, mida ta on enda loovtöö valmimisel kasutanud (nt raamatud, interneti leheküljed) ning nendele viidatakse tekstis, märkides sulgudesse kasutatud allika järjekorranumbri, näiteks (1). Vaata allpool toodud kuvatõmmiseid 1 ja 2.

Lemmikloomade, eriti koerte mood on väga hoogsalt arenenud käsikäes internetiarenguga (3). Tänapäeval toimuvad paljudes maailma riikides iga-aastaselt koerte riiete *moeshow'd*. Lemmikloomade mood on kasvanud omaette majandusharuks, mille käive 2021. aastal oli 5,75 miljardit dollarit. (4)

Kuvatõmmis 1. Näidatud on kasutatud allikate vormistus tekstis.

Kasutatud allikad	
Kirjalikud allikad:	
1. Kelluke, K. 2010 <i>Kudumismustrid</i> . Tallinn: Varras.	
Interneti allikad:	
1.	https://www.thesprucecrafts.com/sew-a-dog-coat-pattern-2977690 külastatud 30.10.2022
2.	https://lemmikloom.delfi.ee/artikkel/91595481/ettevaatust-oues-on-pime-ja-kulm-kuidas-riietada-koera külastatud 05.12.2022
3.	https://en.wikipedia.org/wiki/Dog_fashion külastatud 05.12.2022
4.	https://www.emergenresearch.com/industry-report/pet-clothing-market külastatud 05.12.2022

Kuvatõmmis 2. Näidatud on kasutatud allikate loetelu.

- Lehe üla- ja alaservast jäetakse tühjaks 2,5 cm, lehe paremast servast 2 cm, vasakust servast 3 cm.
- Kõik **leheküljed** töös **nummerdatakse** (v.a tiitelleht). Number trükitakse alla paremasse nurka.
- Teksti sisse** lisatakse **kuni poole leheküljelised tabelid** koos pealkirjaga ja **fotod** ning **joonised** koos kaldkirjas allkirja ja autoriga. Vaata allpool toodud kuvatõmmist 3.

Aega kulus loovtöö tegemiseks kaheksa kuud. (Tabel 1)

Tabel 1. Ajakulu loovtöö tegemiseks.

Tegevus	Aeg
Loovtöö planeerimine	Septembris
Materjalide ettevalmistus	Septembrist oktoobrini
Praktilise töö valmis tegemine	Oktoobrist detsembrini
Katsetamine ja tagasiside	Jaanuarist veebruarini
Mängu vigade parandus	Märtsis
Kirjalik osa	Septembrist aprillini

Kuvatõmmis 3. Näidis tekstisisesest tabelist ja selle tekstisisesest viitamisest.

- Mistahes **üle poole lehekülje pikkused** materjalid asuvad **lisades**. Vaata allpool toodud kuvatõmmist 4.

Lisad

Lisa 1. Reisikava

Kihnu Turism OÜ
Saare küla, Kihnu vald
88005 Pärnumaa
Mob +372 52 55 172

REISI KAVA
Kellele: XXXXXXXXXX
Kuupäev: XXXXXXXXXX
Grupp: XXXXXXXXXX
Täisk 2
Õpilane/laps 22
Koolieelik

Aeg/kuupäev	Tegevused	
1.juuni		
12:30	Saabumine Kihnu, kastiauto vastas, sõit Rannakämpingusse	Ülo
12:45	Asjad kaminasaali hoidma kuni majad vabanevad	
13:00	Õpituba söögikoha varjualuses	
14:00	Algab ekskursioon - sõit läbi Linaküla, Sääreküla, Lemsi ja Rootsiküla majakasse	Lilina, Ülo
14:30	Majaka külastus (pilet osta koha peal)	
15:00	Sõit muuseumi juurde	
15:15	Kirikku külastus (pilet hinna sees)	Evi
15:30	Muuseumi külastus (pilet hinna sees)	
16:15	Sõit tagasi kämpingusse ja majutamine	Feliks
18:00	Õhtusöök	
2.juuni		
09:00	Hommikusöök ja vaba aeg	
12:00	Majade vabastamine, asjad hoidma ühiskööki	
15:00	Sõit infopunkti juurest sadamasse	Endel

Foto 1. Reisikava giidilt. (Foto autor: Mari Maasikas)

Kuvatõmmis 4. Näidatud on vormistamine lisades.

- **Lisadele viidatakse tekstis**, märkides sulgudesse lisa numbrit, näiteks (*Lisa 1*). Vaata allpool toodud kuvatõmmist 5.

Mai lõpuks saime Kihnu tuttavatelt reisikava. Reisikavas oli kasutaud vaatamisväärsuseid, mille me otsisime välja. (*Lisa 1*)

Kuvatõmmis 5. Näidatud on lisade vormistamine tekstis.

- Valmis töö esitatakse **PDF-vormingus**.

Loovtöö kirjaliku osa ülesehituse ja vormistamise kohta vaata **näidisloovtööd** teemal „Kampsunite kudumine koortele“, mis asub lisades LISA 2 Loovtöö kirjaliku osa näidis. Õpilane võib võtta näidisloovtöö enda töö aluseks ning seal teha vastavalt vajadusele muudatusi. Näidisloovtöös on punasega välja toodud juhised (kirja suurus, mida igas peatükis kirjutada).

6.6. Loovtöö esitlemine

Õpilane pääseb loovtöö esitlemisele, kui ta on saanud enda tööle **juhendajapoolse heakskiidu** ning **esitanud õigeaegselt enda loovtöö kirjaliku osa õppejuhile**.

Loovtöö lõpeb **esitlemisega**, mis toimub **aprillikuu vaheajale eelneval nädalal** koolimaja aulas. Esitlemisel on komisjon ning 6. ja 7. klassi õpilased. Loovtöö esitluskomisjonis on vähemalt kolm õppenõukogu liiget.

Loovtöö esitlemiseks valmistab õpilane **esitluse** näiteks *PowerPointis*, mis **sisaldab järgmist**:

- **esislaid** (tööpealkiri, töö autori(te) nimi, juhendaja(te) nimi, kuupäev);
- **sissejuhatus** (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus, läbivatest teemadest lähtumine või õppeainete lõimimine);
- **töö sisu** (kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul iga õpilase panuse kirjeldus);
- **kokkuvõte** (eesmärkide täitmine, enesehinnang).
- **kasutatud allikate** loetelu;
- **lõpuslaid** (tänamine kuulamise eest, küsimuste küsimine).

Esitluse koostamise õpetust ning näidist vaata lisadest LISA 4 Esitluse koostamise õpetus ning näidisesitlus.

Õpilane esitleb loovtööd suulise ettekandena, mida toetab esitlus. Kollektiivselt tehtud loovtöö puhul **osalevad** esitluse ettekandmisel **kõik loovtöö autorid**. Õpilane lisab võimalusel esitlusele töö valmimise protsessist pilte või videoid. Võimalusel toob õpilane loovtöö käigus **valminud eseme esitlemisele kaasa**. Ettekande **pikkuseks on 5 kuni 10 minutit**. Sellele järgneb arutelu komisjoniga ning vastatakse kuulajaskonna küsimustele.

6.7. Loovtöö hindamine

Loovtööle ja selle esitlusele annab hinnangu arvestatud või mittearvestatud vähemalt kolmeliikmeline komisjon. Komisjon lähtub hindamiskriteeriumitest, mis asuvad tabelites 1 ja 2. Loovtöö hindamise eesmärk on anda tagasisidet loovtöö kui terviku kohta.

Kui loovtööle antud hinnang on mitterahuldav, siis antakse aega paranduste tegemiseks ning lepatakse kokku **uus esitlemise aeg maikuus**.

Tabel 1. Loovtöö kirjaliku osa hindamiskriteeriumid ja hinnangu selgitused.

Hindamise alused	Suurepärane „5“	Hea „4“	Rahuldav „3“	Mitterahuldav „2“
Loovtöö vormistus ja õigekiri (tiitelleht, kirja font ja suurused, joendus, lehekülgede numbrid, fotode ja jooniste allkirjad, õigekiri)	Loovtöö on vormistatud eeskujulikult, puuduvad vead. Kirjaliku osa võiks näidiseks esile tuua.	Loovtöö on vormistatud hästi, kuid esineb üksikuid vigu vormistuses või õigekirjas (2–4 viga).	Loovtöö on vormistatud nõuetele ja näidisele sarnaselt, kuid esineb märgatavaid vormistuse- ja õigekirjavigu (5–8 viga).	Loovtöö on vormistatud nõuetele ja näidisele mitte vastavalt. Esineb suurel hulgal vormistuse- ja õigekirjavigu.
Sissejuhatus (eesmärgid, teemavaliku põhjendus, läbivad teemad või lõiming)	Sissejuhatuses on nõutud sisu, see on kirjutatud ladusalt ja optimaalse pikkusega (0,5-1 lk.). Lugejal ei teki lisaküsimusi.	Sissejuhatuses on nõutud sisu, kuid lugeja tahaks 1-2 detaili täpsustada või vajaks tekst vähesel määral toimetamist.	Sissejuhatuses on suurem osa nõutud sisust, kuid mõni oluline detail on puudu, tekst on liiga lühike (alla 0,5 lk.) või vajaks tekst tugevat toimetamist.	Sissejuhatus ei vasta nõuetele. Puudu on suurem osa nõutud sisust, tekst on liiga lühike (alla 0,5 lk.) ja vajaks tugevat toimetamist.
Loovtöö põhiosa (loovtöö lühitutvustus, töökäigu kirjeldus, tööjaotus)	Lugedes saab selgeks loovtöö olemus. Töökäik ja tööjaotus on ammendavalt lahti kirjutatud. Autor on lisaks avanud ka teoreetilist tausta. Tekst on ladus ja lugejal ei teki lisaküsimusi.	Lugedes saab selgeks loovtöö olemus. Töökäik ja tööjaotus on lahti kirjutatud. Tekst vajab vähesel määral toimetamist või täiendamist.	Lugedes saab selgeks loovtöö olemus, kirjas on töökäik ja tööjaotus. Lugedes tekib mitmeid lisaküsimusi, tekst vajab toimetamist või täiendamist.	Lugedes jääb loovtöö olemus arusaamatuks, töökäik ja tööjaotus on lahti kirjutatud väga napilt või puudub täielikult. Tekst tekitab lugejas rohkem küsimusi, kui annab vastuseid.
Kokkuvõte (eesmärkide täitmine, autori(te) hinnang oma tööle)	Autor annab oma loovtööle (sh eesmärkide täitmisele) hinnangu piisava põhjalikkusega, ladusalt ja adekvaatselt.	Autor annab oma loovtööle (sh eesmärkide täitmisele) hinnangu üldjoontes põhjalikult, ladusalt ja	Autor annab oma loovtööle hinnangu, kuid puudub info eesmärkide täitmise kohta või on antud hinnang liiga üldsõnaline.	Kokkuvõte puudub või on kirjutatud liiga lühidalt ja üldsõnaliselt. Autor ei selgita loovtööle antud hinnangut või ei

	Kokkuvõtte pikkus optimaalne (ca 0,5 lk. õpilase kohta).	adekvaatselt. Kokkuvõtte vajab vähesel määral toimetamist või täiendamist.	Kokkuvõtte vajab toimetamist või täiendamist.	ole hinnang võrdluses tehtud tööga adekvaatne.
Lisad ja kasutatud allikad	Loovtöö sisaldab korrektselt esitatud lisasid ja kasutatud allikaid.	Loovtöö sisaldab lisasid ja kasutatud allikaid, kuid need võivad vajada vähesel määral toimetamist.	Loovtöö sisaldab lisasid ja kasutatud allikaid, kuid need vajavad toimetamist ja täiendamist.	Lisad ja kasutatud allikad on puudu või esitatud nõuetele ja näidisele mitte vastavalt.

Tabel 2. Loovtöö esitluse hindamiskriteeriumid ja hinnangute selgitused.

Hindamise alused	Suurepärane (A*)	Hea (A*)	Vajab parendamist (MA*)
Ülesehitus, argumentatsioon	Kõne/esitluse ülesehitus on korrektne, st tekst on liigendatud tervik, ülesehitus on loogiline ja sidus.	Ülesehitus on jälgitav, mõtted on esitatud selgelt.	Kõne ülesehitus on ebaloogiline. Mõtted on kohati seotud. Sõnumit on raske mõista.
Mulje: entusiasim, siirus, originaalsus	Kõnelejal on hea kontakt publikuga, esineja usub oma sõnumisse, paneb end kuulama. Esitus on loov ja teemakäsitus isikupärane.	Kõneleja usub oma sõnumisse, on esinemiseks hästi ette valmistunud, püüab luua sidet publikuga.	Kõneleja on ette valmistunud, kuid ei esine enesekindlalt. Peab pigem monoloogi kui dialoogi. Silmside publikuga on kasin.
Näitliku lisamaterjali kasutamine (lisapunktid)	Kasutab esinemise ilmestamiseks erinevaid vahendeid (fotod, tabelid, graafikuid). Näitmaterjalide kvaliteet on hea. _____ – Loovtöö käigus valminud ese on võimaluse korral kaasa võetud.	Kasutab näitlikku lisamaterjali, kuid esitlust ilmestavad vahendid (fotod, tabelid, graafikuid) puuduvad. _____ – Loovtöö käigus valminud ese on võimaluse korral kaasa võetud, kuid vajab täiendamist.	Kasutatud lisamaterjal ei toeta sisu, kvaliteet kõikuv. _____ – Loovtöö käigus peaks olema valminud ese, kuid see pole valmis ega kaasas.

Töö ei vasta kriteeriumitele: MA*			
<hr/>			
* Hindamise selgitused: A – arvestatud, MA - mittearvestatud			

7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD

Liikluskasvatuse teemad on tuletatud põhikooli riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord.“

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused;
- oskus tajuda liikluskeskkonda ning hoiduda käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ning ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Liikluskasvatuse sisu:

- 1.–3. klassis - jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemine, käitumine ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.
- 4.–9. klassis - erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse nii klassijuhtaja- kui ka ainetundide raames, 3. klassis on kool lisanud vaba tunniressursina lisaks kohustuslikele õppetundidele ühe nädalatunni liikluse tunnina. Liikluskasvatuse teemad planeeritakse õpetajate poolt õppe- ja kasvatustegevust kavandades. Koolivälised liikluskasvatust toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis ja nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond.

8. HINDAMISE KORRALDUS

8.1. Üldsätted

8.1.1. Kehtna Põhikooli õpilase hindamise, sellest teavitamise, hinnete ja hinnangute vaidlustamise, järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise, koolist väljaarvamise ja kooli lõpetamise kord (edaspidi Kord) lähtub Eesti Vabariigi haridusseadusest, Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, Põhikooli riiklikust õppekavast, Kehtna Põhikooli õppekavast, kodukorrast ja põhikirjast.

8.1.2. Korra kehtestab Kehtna Põhikooli (edaspidi Kool) direktor. Kord esitatakse arvamuse andmiseks kooli õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele.

8.1.3. Kehtna Põhikool avalikustab korra kooli kodulehel www.kehtnakool.ee

8.2. Hindamise alused

8.2.1. Õpilase teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavaga kehtestatud nõutavatest teadmistest ja oskustest. Individuaalse õppekava alusel õppival õpilasel arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

8.2.2. Õpilase käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kodukorra nõuetest.

8.3. Hindamise eesmärk

8.3.1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

8.3.1.1. toetada õpilase arengut;

8.3.1.2. anda tagasisidet kooli juhtkonnale, õpetajale, õpilasele ja tema vanemale või eestkostjale (edaspidi vanem) õpilase õppeedukuse kohta;

8.3.1.3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

8.3.1.4. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

8.3.1.5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

8.3.1.6. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

8.4. Hindamisest teavitamine

8.4.1. Kooli hindamiskorda tutvustatakse õpilasele kooliaasta alguses klassijuhatajatunnis/ainetunnis. Juhul kui hindamiskorda muudetakse, tutvustatakse olulisemaid muutusi lastevanemate üldkoosolekul.

8.4.2. Trimestri jooksul läbitavad peamised teemad, hindamise korraldus (nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aeg ja vorm) ja planeeritavad kontrolltööd, üritused, vajalikud õppevahendid tehakse põhikooliõpilastele teatavaks trimestri algul. Õpetaja juhendub kehtestatud nõudmistest kogu trimestri jooksul.

8.4.3. Kontrolltöö koos töö teemaga märgitakse eKooli hiljemalt nädal enne selle toimumist. Õpilasel tohib ühel päeval olla reeglina ainult üks kontrolltöö. Erandeid tehakse poolte kokkuleppel.

- Kontrolltöö on suuremahuline töö, mida kasutatakse ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega.
- Tunnikontroll on lühike töö, mis koostatakse üldjuhul ühe õppetunni või ühe alateema materjali kohta.
- Arvestus on kogu kursuse mahtu hõlmav ja kokkuvõttev töö ainekursuse taotletavate õpitulemuste saavutatuse kontrollimiseks.

8.4.4. Õpilasel ja vanemal on õigus saada teavet õpilase õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse kohta eKoolist, klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt. Hinded ja hinnangud märgib aineõpetaja eKooli üldjuhul 5 koolipäeva jooksul peale hinde saamist tunnis. Kiitused ja märkused sisestatakse samal päeval.

8.4.5. E-päevikus on lapsevanemal kohustus järjepidevalt jälgida lapse hindeid. Juhul kui lapsevanemal puudub võimalus eKooli kasutada, informeerib lapsevanem sellest klassijuhatajat ja koos lepatakse kokku teine võimalus õpilase hinnete teavitamiseks (väljatrükk eKoolist vms).

8.4.6. Trimestri lõpul antakse põhikooliõpilasele klassitunnistus, kuhu on kantud õppeainete trimestrihinded.

8.5. Hindamise korraldus

- 8.5.1. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- 8.5.2. Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate ulatuslike tööde (edaspidi kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajate ja õpilastega nii, et klassil ei oleks ühes õppepäevas rohkem kui üks kontrolltöö ja ühes õppenädalas rohkem kui kolm kontrolltööd. Erandeid tehakse poolte kokkuleppel.
- 8.5.3. Kontrolltööde toimumist kajastatakse eKooli kontrolltööde plaanis, mitte hiljemalt kui üks nädal enne töö toimumist. Õpetaja, kes esimesena fikseeris eKoolis oma õppeaines kontrolltöö, saab õiguse selle läbiviimiseks.
- 8.5.4. I kooliastmes kontrolltöid pikaajaliselt ette ei kavandata. Töö viiakse läbi siis, kui kontrollitav õppematerjal on õpilaste poolt omandatud. Kontrolltööde sagedust reguleerib klassiõpetaja.
- 8.5.5. Kui töö sooritajate tulemustest on 50% ja enam mitterahuldavaid hindeid, siis loetakse töö luhtunuks, hindeid eKooli ei kanta, korratakse õppematerjali ja korraldatakse uus töö.
- 8.5.6. Luhtunuks ei loeta kokkulepitud tähtjaks õpilaste poolt sooritamata kodutöid ja ülesandeid, sh kodust lugemist jms.
- 8.5.7. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitlust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust võib selle tulemust hinnata hindega "nõrk" ("1").
- 8.5.8. Klassijuhataja teavitab põhikooliõpilase lapsevanemat võimalikest õppeainete mitterahuldavatest trimestrihinnetest hiljemalt kolm nädalat enne trimestri lõppu.
- 8.5.9. Trimestrihinded pannakse välja hiljemalt kolm päeva enne trimestri lõppu.
- 8.5.10. Sõnalist hindamist rakendatakse esimeses kooliastmes. Sõnalise hinnanguga analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Sõnalise hinnanguga keskendutakse eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Kaks korda

õppeaastas saab õpilane tunnistuse, millele kantakse kokkuvõttev hinnang tema edasijõudmisest kõigis õppeainetes.

8.5.11. Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta. Kirjalik sõnaline tagasiside kantakse eKooli määrkega „S,“ millele õpetaja lisab hinnangu.

8.6. Hinded viiepallisüsteemis

8.6.1. Õpilasi hinnatakse viiepallisüsteemis neljandast kuni üheksanda klassini.

8.6.1.1. Hindega «5» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust.

8.6.1.2. Hindega «4» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „4” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust.

8.6.1.3. Hindega «3» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisesel õppimisel või edasises elus. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „3” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust.

8.6.1.4. Hindega «2» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisesel õppimisel või edasises elus. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole

andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „2” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust.

8.6.1.5. Hindegaga «1» hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „1” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 0–19% maksimaalsest võimalikust.

8.6.2. Õpetajal on õigus kasutada hinnete puhul märke "+" ja "-". Kokkuvõtivate hinnete (trimestri- ja aastahinnete) puhul neid ei kasutata.

8.6.3. Positiivseteks hinneteks loetakse hindeid „3“, „4” ja „5.“

8.6.4. Mitterahuldavateks hinneteks loetakse hindeid „1“ ja „2.“

8.6.5. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord.

8.6.5.1. Õpilasel õigus ainult mitterahuldavaid hindeid järele vastata.

8.6.5.2. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamine/järeltöö tuleb sooritada 10 koolipäeva jooksul koolituleku päevast alates (oluliselt pikemate puudumiste puhul võib kokkuleppel aineõpetajaga anda järeltöö sooritamiseks ka pikema aja).

8.6.5.3. Kui kontrolltöö jääb tegemata, siis märgib aineõpetaja eKooli tegemata töö „v“ ning hinde taga olevasse kommentaari lahtrisse järeltöö tegemise võimaliku aja. Kui tegemata tööd ei sooritata õpetajaga kokkulepitud aja jooksul või hiljemalt punktis 8.6.5.2. nimetatud aja jooksul, siis hinnatakse seda hindegaga „1“.

8.6.5.4. Õpilasel on õigus saada konsultatsiooni ja teha järeltöid väljaspool tema õppetundide aega.

8.6.5.5. Järeltöö hinne kantakse töö hindega samasse päeviku ruutu, kommentaaridesse lisatakse nii esialgse töö tulemus (punktid) kui järeltöö tulemus (punktid). Kokkuvõtva hinde väljapanekul arvestatakse järeltöö hinnet.

8.7. Üleminekueksamid

- 8.7.1. 8. klassi õpilastele korraldab kool õppeaasta lõpul üleminekueksami, mille hinne kantakse eKooli ja klassitunnistusele ning mida arvestatakse aastahinde välja panemisel;
- 8.7.2. Üleminekueksami eesmärgid on:
- 8.7.2.1. Innustada ja suunata õpilast järjepidevalt õppima;
  - 8.7.2.2. Hinnata põhikooli riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust eksamiainetes;
  - 8.7.2.3. Omandada eksamikogemus.
- 8.7.3. Õpilane valib üleminekueksami 1. veebruariks ja teatab valikust klassijuhtajale. Klassijuhataja esitab nimekirja direktorile kinnitamiseks.
- 8.7.4. Üleminekueksam on sõltuvalt aine iseloomust suuline või kirjalik.
- 8.7.5. Üleminekueksam hõlmab 8. klassi kursuses läbitud olulisemaid teemasid.
- 8.7.6. Üleminekueksam toimub 34. – 35. õppenädalal.
- 8.7.7. Eksami läbiviimiseks moodustab direktor eksamikomisjoni.
- 8.7.8. Eksamitöö sooritamiseks kuluv aeg on kuni 180 minutit.
- 8.7.9. Enne üleminekueksamit on õpilasel õigus ühele tunnivabale päevale, et tegeleda süvendatult eksamiainega.
- 8.7.10. Üleminekueksami töö koostab aineõpetaja ja esitab selle kinnitamiseks direktorile vähemalt kaks nädalat enne eksamit. Kinnitamiseks esitatav eksamitöö peab sisaldama eksami hindamise juhendit.
- 8.7.11. Õpilane, kes sooritas üleminekueksam hindele “1” või „2,“ määratakse eksami sooritamiseks uus tähtaeg. Ebaõnnestunud üleminekueksami järeleksam tuleb sooritada täiendava õppetöö ajal kokkuleppel aineõpetajaga hiljemalt 30. augustiks. Positiivse soorituse korral loetakse kehtivaks järeleksami hinne.
- 8.7.12. Üleminekueksami sooritamisest vabastatakse aineõpetaja ettepanekul 8. klassi õpilane, kes on antud õppeaastal eksamiaine olümpiaadi maakondlikus voorus saavutanud 1. – 3. koha või vabariiklikus voorus 1.-10. koha. Ettepaneku üleminekueksamist vabastuse kohta teeb vastava aine aineõpetaja. Kui eksamist

vabastatud õpilane soovib eksamit sooritada, teavitab ta sellest aineõpetajat vähemalt üks nädal enne eksami toimumist.

8.8. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted põhikoolis

- 8.8.1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri- või aastahinne.
- 8.8.2. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
- 8.8.3. Õpilasele, kellele on jäetud trimestrihinne välja panemata, märgitakse eKooli „HA“ hindamata. Hinde kommentaaridesse lisatakse täpsed õpiülesanded koos tähtaegadega trimestrihinne saamise kohta. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse aastahinde väljapanekul, et õpilase vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavad hindele "1".
- 8.8.4. Klassijuhataja jälgib trimestri kestel õpilaste edasijõudmist ja kutsub vajadusel kokku ümarlaua mitterahuldava õpijõudlusega õpilase õpiprobleemide arutamiseks. Klassijuhataja kaasab ümarlauda õpilase aineõpetajad, õpilase vanemad, tugispetsialistid, vajadusel kooli juhtkonna liikmed.
- 8.8.5. Põhikooliõpilasele, kelle trimestri kokkuvõttev hinne on „1“ või „2“, määratakse järgnevaks trimestriks individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 8.8.6. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 8.8.7. Põhikooli lõpuklassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 8.8.8. Põhikooli lõputunnistusele märgitavad kokkuvõtavad hinded VII - VIII klassist on inimeseõpetus, loodusõpetus.

8.9. Õpilase täiendavale õppetööle jätmine

- 8.9.1. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang.
- 8.9.2. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja

oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi kuni kahe nädala jooksul pärast viimase õppeveerandi lõppu

8.9.3. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi. Õpilase üleviimine järgmisse klassi otsustatakse õppenõukogus.

8.9.4. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

8.10. Õpilase klassikursust kordama jätmine

8.10.1. Õppenõukogu võib põhjendatud otsusega erandjuhul jätta põhikooli õpilase klassikursust kordama, kui

8.10.1.1. õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja mitterahuldav aastahinne või samaväärne sõnaline hinnang;

8.10.1.2. täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud;

8.10.1.3. õppekavaga nõutavate õppetulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

8.10.2. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama põhikooli õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne mitterahuldav või samaväärne sõnaline hinnang.

8.10.3. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. Õppenõukogule eelneb ümarlaud, kus on esindatud klassijuhataja, lapsevanem, õpilane, aineõpetaja (-d), õppealajuhataja ja tugispetsialist.

8.11. Õpilase järgmisse klassi üleviimine

8.11.1. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

8.11.2. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes on sooritanud täiendava õppetöö positiivsele tulemusele, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt õppeaasta viimase õppenõukogu otsusega augusti lõpus.

8.12. Põhikooli lõpetamine

8.12.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad,” kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on

sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

8.12.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

8.12.2.1. kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne

8.12.2.2. kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

8.13. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted

8.13.1. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

8.13.1.1. suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;

8.13.1.2. motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

8.13.2. Õpilase käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajate ning teiste pedagoogidega. Käitumishinne ei ole aritmeetiline keskmine aineõpetajate tagasisidest vaid klassijuhataja poolt tehtud koond käitumisest ainetundides ja koolis üldiselt.

8.13.3. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.

8.13.4. Käitumist hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“ järgnevalt:

8.13.4.1. Käitumishindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt ning kellel ei esine põhjuseta hiline misi ja põhjuseta puudumisi. eKoolis on enamiku aineõpetajate (minimaalselt 90%) hinnang tema käitumisele „eeskujulik.“

8.13.4.2. Käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid. Õpilasel esineb üksikuid märkusi trimestri jooksul, tal ei ole põhjuseta puudumisi ning maksimaalselt on 1–2 hiline misi trimestris. Üle poole õpetajate hinnang tema käitumisele on „hea“, esineb;

- 8.13.4.3. käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi. Õpilasel on trimestri jooksul märkusi, maksimaalselt 3–5 hilinemist ja kuni 8 õppetundi põhjuseta puudumist. Rohkem kui pooled aineõpetajad on andnud tema käitumisele hinnangu „rahuldav“ või „heade“ ja „eeskujulike“ hinnangute kõrval on üks „mitterahuldav“ hinnang.
- 8.13.4.4. käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest. Õpilasel on ühe trimestri jooksul märkusi ja põhjuseta puudumisi 20 tundi või rohkem. Rohkem kui pooled aineõpetajad on andnud tema käitumisele hinnangu „mitterahuldav“.
- 8.13.4.5. Õpilase käitumise võib hinnata "mitterahuldavaks" ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- 8.13.5. Iga viie põhjuseta hilinemist on võrdne ühe põhjuseta puudumisega.
- 8.13.6. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse - kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- 8.13.7. Hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik," „hea," „rahuldav" ja „mitterahuldav" järgnevalt:
- 8.13.7.1. Hoolsushindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni
- 8.13.7.2. Hoolsushindega “hea” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- 8.13.7.3. Hoolsushindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
- 8.13.7.4. Hoolsushindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimete kohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.
- 8.13.8. Põhikooli õpilane viiakse üle järgmisse klassi, olenemata käitumise või hoolsuse aastahindest.

8.14. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- 8.14.1. Õpilaste hindamisel tekkinud eriarvamused ja vaidlusküsimused, milles osapooled kokkuleppele ei jõua, esitatakse kirjalikult kümne tööpäeva jooksul pärast hinde teadasaamist kooli direktorile/ õppealajuhatajale. Taotlus sisaldab aadressi või e-maili, kuhu vastus saadetakse.
- 8.14.2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates. Vaidlustamise protsess sisaldab üldjuhul ka vestlust vaide esitajaga.
- 8.14.3. Hinde pannud õpetaja/ eksamikomisjon on kohustatud selgitama hindamisenorme ja kriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja vastavust õppekava nõuetele. Hindemuutmine kuulub õpetaja/ eksamikomisjoni pädevusse.

9. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE TOETAMISE JA ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED

Kehtna Põhikoolis on väärtustatud iga õpilase areng. Õpilaste juhendamine, nõustamine ja õpiabi aitavad luua õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide ja teiste spetsialistide koostöös.

HEV-õpilaste õppetöö korralduse põhimõtted

1. Koolis on määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.
2. Koordinaator toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks, täiendavate uuringute läbiviimiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.
3. Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas.
4. Õpilase, kellel on ilmnunud vajadus saada tuge, vanemat teavitatakse sellest ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid. Testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Õpilase individuaalse arengu kaardi täitmise eest vastutab HEV-koordinaator.
5. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge.
6. Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab HEV-koordineerija koostöös õpetajate ja

tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

7. Õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks võib lisaks tavaklassidele moodustada ka õpiabi- või tasemerühmi või eriklasse. Õpe õpiabi- või tasemerühmas või eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb HEV-koordineerija või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusi. Erituge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis peab arvestama koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.
8. Õpiabi- või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekust.
9. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele: tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovitab lihtsustatud õppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.
10. Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu terviseseisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:
  - 10.1. pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
  - 10.2. pidevat tugispetsialistide teenust ja osaaajaga õpet individuaalselt või rühmas;
  - 10.3. pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
  - 10.4. õpet eriklassis.
11. Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks või tema varasema õpi- või töökogemuse arvestamiseks kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.
12. Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:

- 12.1. õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- 12.2. õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- 12.3. õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
- 12.4. kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

Õpilasele koostatud individuaalne õppekava tuleb allkirjastada lapsevanemaga.

13. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis:

- 13.1. **Ainealased konsultatsioonid** - Õpiabi või süvendatud töö õpilasega antud õppeaine raames. Igal õpetajal on vähemalt üks konsultatsioonitund nädalas.
- 13.2. **Õpiabirühmad** - Õpiabirühmad on avatud õpiraskuste ennetamiseks ja/või korrigeerimiseks. Rühma ülesandeks on osutada abi õpiraskustega õpilastele I ja II kooliastmes. Õppetöö toimub lähtuvalt vajadustest. Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Rühma kuulub 1–6 õpilast. Õpilane võetakse õpiabirühma vastu klassijuhataja ettepanekul, tugispetsialistide soovitusel ja lapsevanema nõusoleku alusel ning kooli direktori otsusega.
- 13.3. **Erikläss** – tõhustatud tuge saavate õpilaste puhul viiakse õppetööd läbi kuni 12 õpilasega. Erituge saavate õpilaste puhul viiakse õppetööd läbi kuni kuue õpilasega.
- 13.4. **Sotsiaalpedagoogi nõustamine** - Sotsiaalpedagoog nõustab õpi- või käitumisraskusega õpilast, vajadusel aitab koostada järele vastamise plaani, vestleb vanemaga, jälgib alaealiste õpilaste koolikohustuse täitmist, suhtleb kohaliku omavalitsusega, osaleb ümarlaudade töös, teeb koostööd lastekaitsega.
- 13.5. **Ümarlaud** - Vestlusring pedagoogilise info vahetamiseks ja ka õpi- või käitumisprobleemidele lahenduse leidmiseks. Ümarlaual osalevad kooli tugispetsialist, vajadusel kaasatakse klassijuhataja, aineõpetaja(d), lapsevanemad koos lapsega, direktiooni esindaja, lastekaitsepedagoog, kohaliku omavalitsuse esindaja või teised spetsialistid.
- 13.6. **Pikapäevarühm** - Pikapäevarühm võimaldab I ja II kooliastme (kuni IV klassini) õpilasele tuge ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel ning koduste õpiülesannete täitmisel.

- 13.7. **Individuaalne õppekava** koostatakse 1.-9. klassi õpilastele, kes vajavad kooli ainekavast erinevat õppesisu ja -tingimusi kas osaliselt või täielikult mõne või kogu aine/ainelõigu õppimisel.
- 13.8. **Koduõpe** – tervislikel põhjustel või lapsevanema avalduse alusel õpilase elukohas või haiglas koolikohustuse täitmiseks toimuv õpe.
- 13.9. **Täiendav õppetöö** - määratakse õppenõukogu otsusega õpilastele, kellele tuleks ühes või mitmes õppeaines kokkuvõtva hindena mitterahuldav aastahinne. Täiendavale õppetööle määratud õpilane täidab aineõpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, mis toetavad nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist õppeaines.
- 13.10. **Arenguvestlused** korraldatakse õpilase arengu toetamiseks vähemalt üks kord õppeaastas.
- 13.11. **Andekuse arendamine** - eriandekale õpilasel on võimalik:
- 13.11.1. saada õpetajapoolset juhendamist ja nõustamist aineolümpiaadiks ja -võistluseks valmistumisel;
  - 13.11.2. osaleda aineolümpiaadidel, -võistlustel ja õpilasprojektides;
  - 13.11.3. organiseerida, osaleda ja esineda ülekoollistel sündmustel.
- 13.12. **Eripedagoogiline nõustamine** – eesmärgiks on märgata õpilase hariduslikku erivajadust ja lähtuvalt sellest aidata leida sobiv viis õpilasel tema erivajadusega toime tulla ning kujundada ja arendada õpioskusi ning -vilumusi, nõustada õpetajaid ja lapsevanemaid.

10. KARJÄÄRIÕPPE KORRALDUS

Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse läbiva teemana aine- ja klassijuhatajatundides, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes. Karjääriõppega on haaratud kõik õpilased 1.–9. klassini.

I kooliastmes aitab läbiva teema käsitlemine kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Õpilasele tutvustatakse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

II kooliastmes keskendutakse õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

III kooliastmes keskendutakse õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

Karjääriõpe on koolis korraldatud:

1. kooli õppekavas sätestatud karjääriõpetuse kursuse raames;
2. ainetundides ainega seotud erialade väljundite tutvustamisega;
3. karjääriõpet toetavate klassi- ja kooliväliste tegevustega.

Õpilase karjäärialast pädevust toetab karjääriõpe läbiva teemana ja karjääriõpetuse valikaine 9. klassis. Karjääriõpetuse ainekursus koosneb 35 kontakttunnist. Karjääriõpe on korraldatud teoreetilise ja praktilise õppena, mille raames õpilane arendab teadlikkust iseendast ja oma võimalustest ning omandab teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest. Karjääriõppe toel kujundab õpilane hoiakud, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, iseseisvate ja teadlike karjääriotsuste tegemist ning valmisolekut elukestvaks õppeks.

Karjääriõpet toetavad tunni- ja koolivälised tegevused on:

- õpilaste kohtumised erinevate erialade esindajatega, sealhulgas lastevanemate ja vilistlastega;

- karjääripäev 8. ja 9. klasside õpilastele;
- õppekäigud asutustesse ja ettevõttesse;
- osalemine erinevate õppeasutuste avatud uste päevadel vastavalt õpilaste huvidele;
- õpilaste poolt korraldatud kooliüritused, mille käigus õpitakse tegevuse planeerimist, korraldamist, koostööd ja ürituse läbiviimist;
- osalemine huviringides.

Karjääriõppe korraldus on sätestatud kooli karjääriõppe ainekavas.

11. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE

Kool tagab õpilasele ja vanemale teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi algul.

Õpilane ja vanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja koolis toimetuleku kohta eKooli vahendusel, vestlustes klassijuhataja ja aineõpetajatega, arenguvestlustel.

Õppe ja kasvatuse korralduse kohta saab teavet kooli kodulehelt, klassijuhatajatundides ning vähemalt kord aastas lastevanemate koosolekutelt (klassi- ja üldkoosolek).

Kool tagab õpilasele ja lapsevanemale aine-, sotsiaalpedagoogiline- ja eripedagoogilise ning hariduskorraldusliku nõustamise ehk nõuandmise. Nõustamiseks tuleb pöörduda vastavalt valdkonnale järgmiste spetsialistide poole:

- ainealane nõuandmine – aineõpetaja;
- sotsiaalpedagoogiline nõustamine – sotsiaalpedagoog, klassijuhataja, õppealajuhataja,
- eripedagoogilise nõustamine – eripedagoog;
- hariduskorralduslik nõustamine – klassijuhataja, juhtkonna liikmed

Psühholoogilise ja logopeediaalases nõustamises tagab Kehtna Põhikool tasuta toe koostöös Kehtna valla ja Rajaleidja keskusega.

12. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Õpetaja koostab ainekavast lähtuvalt töökava, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, ainetevahelist lõimingut ja koostööd teiste õpetajatega..

Töökavad koostatakse õppeperioodide kaupa.

Koostöö õpetajate vahel toimub infotundides, töökoosolekutel ning projektide, nt ainenädalate raames.

Õpetajate esitatud ettepanekud on arutlusel õppenõukogus ja töökoosolekutel.

Õppeaasta kokkuvõtte ning hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele antakse augustikuus õppenõukogus. Kokkuvõtte tegemise aluseks on kooli arengukava ja õppeaasta üldtööplaanis eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs, lepatakse kokku järgmise õppeaasta eesmärgid.

13. KEHTNA PÕHIKOOI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kehtna Põhikooli õppekava uuendamise ja täiendamise korra kinnitab kooli direktor.

Kooli õppekava üldosa ja ainekavasid uuendatakse juhul, kui tehakse olulisi muudatusi õppekorralduses või kui muutub riiklik õppekava.

Õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpetajate, juhtkonna, kooli nõukogu, kooli pidaja ja teiste organisatsioonide koostööd õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

Kooli õppekava muudatused kinnitab kooli õppenõukogu.

Õppekava ja õppekava muudatused/täiendused kehtestab kooli direktor.

14. KEHTNA PÕHIKOOLI LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA

Kehtna Põhikooli lihtsustatud õppekava (edaspidi LÕK) aluseks on Põhikooli riiklik lihtsusatud õppekava.

LÕK on Kehtna Põhikooli õppe- ja kasvatustöö alusdokument, mis on avatud pidevaks edasiarendamiseks. Õppe- ja kasvatusprotsessi kaudu luuakse tingimised Kehtna Põhikooli õppekavas määratud üld-, õppeaine- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.

LÕK kehtestab põhihariduse standardi kerge intellektipuudega õpilastele, kes koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad lihtsustatud õppes.

Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna. Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas ja Kehtna Põhikooli õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatusesmäärke ning pädevusi.

1. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

1.1. Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.

1.2. Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatusesmäärke ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:

- 1) õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda; 2) õpilane armastab kodumaad;
- 3) õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
- 4) õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õiguspäraseid ja demokraatia põhimõtteid;
- 5) õpilane hoidub eetilistest valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
- 6) õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
- 7) õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
- 8) õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
- 9) õpilane oskab tuttavates olukordades valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
- 10) õpilane on valmis koostööks;
- 11) õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
- 12) õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);

- 13) õpilane valdab järgmisi elementaarskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- 14) õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
- 15) õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse Põhimõtted

Lihtsustatud õppes lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 2.1. Igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele.
- 2.2. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.
- 2.3. Iga õpilase arengu toetamine: vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.
- 2.4. Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Oluline on, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid. Seda toetab Kehtna Põhikoolis valikaine sotsiaalsed oskused. Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse õppeaineainetes omandatud teadmiste ja oskuste. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.
- 2.5. Õpilast suunatakse omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel arvestatakse õpilase psüühilist arengut, õppe jõukohasust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, heatahtlik ja toetav miljöö.
- 2.6. Koostöö eripedagoogiga, klassijuhatajaga, sotsiaalpedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, KOV-i esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE RÕHUASETUSED JA TAOTLETAVAD ÜLDPÄDEVUSED

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 1.–2. klassis

Õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on taju, mõtlemine on kaemuslik-praktiline, areneb kaemuslik-kujundilise mõtlemise suunas, tegevusega kaasnev kõne on vähene. Õppetöös on eelistatud üldõpetuslik tööviis või üld- ja aineõpetuse kombineeritud variant. Soovitav on õppimine praktilise tegevuse ja didaktilise mängu kaudu. Õppematerjal esitatakse õpilastele jõukohases mahus, õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt pedagoog. Õpetuse põhitähtsuseks on õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine koostegevuse ja matkimise tasandil: kuulamine, vaatlemine, matkimine, tegutsemine näidise järgi, võrdlemine, rühmitamine, adekvaatne reageerimine korraldustele, osalemine dialoogis, produktiivse tegevuse tulemusele orienteerumine, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine, oma välimuse ja õppevahendite korrashoid, omandatud praktilise tegevuse (toimingute) struktuuri ettekujutamine. Õpilased omandavad elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse. Rõhuasetus on oma mina teadvustamisel (MINA ise) ning MINA – MEIE suhetel: kontakt ja koostegevus täiskasvanuga (pedagoogiga), koostegevus klassikaaslastega, osalemine õpitud süžee mängudes ja dramatiseeringutes. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad. Seetõttu varieeritakse vastavalt õpilaste individuaalsetele iseärasustele õppeülesandeid, materjali keerukust, abi osakaalu ja oskuse omandamiseks kuluvat aega. Väärtuskasvatuses kasutatakse ülesandeid, kus on vaja hinnata käitumisakte põhimõttel ÕIGE – VALE, motiivi TAHAN kõrval õpitakse lähtuma ka motiivist ON VAJA. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada õpilase eneseusku ja käitumist õpilase rollis.

Taotletavad üldpädevused 1.–2. klassis

2. klassi lõpuks õpilane:

- tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- eristab oma-võõrast-ühist;
- hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust;
- märkab ilu;
- kuulab ja vastab küsimustele;

- kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
- osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžee mängudes);
- käitub tuttavas situatsioonis viisakalt;
- hindab käitumisakte õige /vale-, meeldib / ei meeldi - tasandil;
- oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses õige/valepõhimõttel;
- täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piirides suulisekorralduse järgi;
- selgitab mõisteid ööpäev ja aastaajad;
- leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel);
- vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi;
- eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid esemete ja kujutiste ning nende osade vahel;
- võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel;
- viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse järgi;
- väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
- kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni;
- loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- arvutab 20 piires.

Õppe- ja kasvatused rõhuasetused 3.–5. klassis

Õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on mälu, hakkab kujunema sisekõne, areneb elementaarne verbaalne mõtlemine. Sisekõne kujunemine võimaldab arendada õpitegevuse kavandamist reguleerimist: orienteerumine ülesandes, planeerimine, algoritmide valik ja kasutamine, enesekontroll. Õpioskuste seisukohalt on oluline õppeülesannete teadvustamine, st oma tegevuse refleksioon. Põhitaotluseks on kujundada õpilase roll ja õpioskused, häälestada õpilast suhtuma õppimisse positiivselt. Õppekavateraviku kujundamise aluseks on suhted MINA/MEIE/KODUKOHT (paikkond). Lugemine, kirjutamine, arvutamine, orienteerumine tekstis ja tekstiloome, vaatlus- ning võrdlusoskus jne omandatakse tasemel, mis võimaldab neid hiljem kasutada ainealaste teadmiste ning tööoskuste omandamiseks. Väärtuskasvatases on esikohal käitumisaktide teadvustamine ja nende hindamine moraalinormidele vastavuse aspektist. Eesmärk on viisakas ja reeglitekohane käitumine tuttavates situatsioonides. Oluline

on kujundada ja toetada õpilase rolli ning valmistada õpilasi ette uute õppeainete (sh tööõpetuse) õppimiseks alates 6. klassist.

Taotletavad üldpädevused 3.–5. klassis

5. klassi lõpuks õpilane:

- osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasti;
- alustab ja jätkab dialoogi;
- käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
- arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnunud iseloomuomadusi;
- kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest;
- väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
- mõistab omandisuhteid OMA – VÕÕRAS – ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt;
- eristab fantaasiat ja reaalsust;
- hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;
- täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni) järgi;
- õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;
- kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
- kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;
- kasutab õpitud enesekontrollivõtteid;
- mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
- vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
- eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
- loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone ette;
- vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 6.–7. klassis

Laste juhtivaks tunnetusprotsessiks on endiselt mälu. Verbaalse mõtlemise areng võimaldab mõista lihtsamaid teooriaid, süstematiseerida praktilisi ja vaimseid kujutlusi. Põhitaotlus on

elementaarse teoreetilise mõtteviisi ja tööharjumuste kujundamine, rollisuhetlemise teadvustamine. Õppekavaterviku kujundamise aluseks on MINA/MEIE/KODUKOHT-suhted EESTIGA. Õpilased omandavad ladusa lugemisoskuse ning koostavad kirjalikke lühitekste, mida kasutatakse omandatud teadmiste ja oskuste kinnistamiseks ning süstematiseerimiseks ja õpetaja suunamisel uute teadmiste omandamiseks. Oluliselt tõuseb tööõpetuse osakaal, mis soodustab oma tegevuse struktuuri teadvustamist, praktiliste baasoskuste omandamist ja kestva töö harjumuste kujunemist. Väärtuskasvatuses on olulisel kohal suhtlusprobleemide lahendamine ning viisakas ja reeglitekohane käitumine erinevates situatsioonides. Õpetaja olulisim ülesanne on õpilase rolli toetamine lastel ning uute praktilise ja vaimse töö oskuste kujundamine. Tähelepanu vajab teemade ja töövõtete integreerimine eri õppeainetes.

Taotletavad üldpädevused 6.–7. klassis

7. klassi lõpuks õpilane:

- lahendab konflikte rahumeelselt;
- selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslastele;
- täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile;
- käitub viisakalt, tunneb kombeid;
- tegutseb vastavalt päevakavale;
- tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid;
- hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest
- kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib;
- mõistab töö vajalikkust;
- kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid;
- oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda;
- täidab õpitud erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi;
- valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust;
- teeb vaatluse põhjal järeldusi;
- kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust;
- loeb ladiusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist;
- loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit;
- teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast;

- valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi konstruktsioone nende tähendust arvestades.

Õppe ja kasvatus e rõhuasetused 8.–9. klassis

Juhtivaks tunnetusprotsessiks on mälu, kuid verbaalse mõtlemise osakaal tõuseb. Uute teadmiste omandamisel suureneb funktsionaalse lugemise osatähtsus, õpilased omandavad oskuse teha märkmeid ja neid kasutada, täita ülesandeid suuliste ja kirjalike juhendite järgi. Õpetuse põhi taotlus on õpilase sotsialiseerimine ühiskonnas: valmisolek eluks perekonnas, osalemiseks tööturul, jõukohaseks kutse- ja täiendusõppeks. Õppekavateraviku kujundamise aluseks on MINA/MEIE/EESTI-suhted MAAILMAGA. Väärtuskasvatases on esikohal demokraatia põhimõtteid (tolerantsust) toetava kodaniku kasvatamine, kes oskab ja tahab käituda sotsiaalsetele normidele vastavalt, püüab lahendada konfliktsituatsioone kokkulepete teel. Õpetaja ülesanne on toetada õpilaste sotsialiseerimist ja toimetulekuoskuste kujunemist (kodus, tööturul, ühiskonnas), soodustada teabe iseseisva hankimise ja kasutamise oskuse kujunemist, mõjutada väärtushinnanguid.

Taotletavad üldpädevused 8.–9. klassis

Põhikooli lõpuks õpilane:

- suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga;
- esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega;
- järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;
- lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetilisel või õiguslikult valedele ettepanekutele;
- tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna;
- hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul);
- teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest, lahendab konflikte seadusi ning moraalinorme arvestades;
- arvestab rühma huviseid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas), tunneb vastutust oma tegude eest;
- loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
- eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas;
- kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekterib), koostab tarbekirja;

- täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas;
- teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi;
- mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid;
- mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid; väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

4. ÕPPE- JA KASVATUSE KORRALDUS

Lihtsustatud õpet viiakse läbi lähtudes õpilase eripärast, rakendades õppeainete lõimumist, üldõpetust, kaasava hariduse põhimõtet. Lihtsustatud õppe õpilasele koostatakse vajadusel individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud. Sellisel juhul kohaldatakse taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.

Lihtsustatud õppekavas puuduvad kooliastmed. Lihtsustatud õppes on fikseeritud õppe- ja kasvatus rõhuasetused ja taotletavad pädevused 1.-2. klassis, 3.-5. klassis, 6.-7. klassis ja 8.-9. klassis.

Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Kohustuslike nädalatundide arv kooli õppekavas on vastavuses põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas sätestatuga.

Lihtsustatud õppel olevatele õpilastele võib kohaldada Kehtna Põhikooli tunnijaotusplaani erinevat tunnijaotusplaani (sealhulgas liita ja ümber kujundada õppeaineid), kuid vähendada ei tohi tööõpetuse tundide arvu ning nädalakoormus ei tohi jääda alla 20 õppetunni õppenädalas. LÕK õpilastele koostatakse tunnijaotusplaan igal õppeaastal, arvestades õpilaste eripärasid ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.

Kohustuslikud õppeained lihtsustatud õppekavas: eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, muusika, inglise keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, ajalugu, inimeseõpetus, kunst.

Valikaine lihtsustatud õppekavas: sotsiaalsed oskused.

Tunnijaotusplaan

Õppeained/ klassid	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
võõrkeel					2	2	2	2	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4

ajalugu						1	2	2	1
inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
valikõppeained			2	2	2	2	2	2	2
nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

5. HINDAMINE

Õppimise absoluutne edukus sõltub õpilase puude sügavusest ja struktuurist, isiksuse omadustest ning säilinud võimetest, suhteline edukus aga oskusest õppida. Oluline on, et õpilane õpib oma õppimist kavandama, kontrollima ja hindama. Õpilane peab teadma, mida tema tegevuses hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Et motiveerida õpilast sihikindlalt õppima, peab õpilasel olema võimalus saada jõukohase töö eest positiivne hinne.

Õpitulemusi hinnatakse kujundav hindamisena (hinnang) ja numbriliselt (hinne).

LÕK-i järgi õppivale õpilasele teadmiste kontrollimisel tehakse järgmisi mõõndusi:

- antakse rohkem aega ja kindlustatakse sobiv, rahulik keskkond vastamiseks, vajadusel individuaalne vastamine õpetaja juhendamisel;
- lubatakse õpilasel täita ülesandeid alternatiivsel viisil (nt testid valikvastustega jne);
- lubatakse kasutada abimaterjale (skeemid, algoritmid, reeglite või näidiste kogumikud, teatmikud jmt);
- lihtsustatakse ülesannete juhiseid või küsimusi, jõukohastatakse õppetekste;
- kasutatakse nt spetsiaalseid arvutiprogramme kirjutamisraskustega õpilaste puhul või lubatakse kasutada arvuteid matemaatikaülesannete lahendamisel jpm

Hinde kriteeriumid on:

Hinde “5” (väga hea) saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on õige. Praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev rakendamine.

Hinde “4” (hea) saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.

Hinde “3” (rahuldav) saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus on põhiosas õige, õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

Hinde “2” (puudulik) saab õpilane, kelle suulises vastuses (esituses), kirjalikus töös või praktilises tegevuses on olulisi puudusi ja eksimusi. Õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu, ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral.

Hinde “1” (nõrk) saab õpilane kelle vastuste tulemustest järeldub nõutavate teadmiste ja oskuste puudumine, tegemata töö.

6. PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

Lihtsustaud õppekava õpilasele, kellele on koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

LÕK õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid järgnevalt: eesti keele ja matemaatika koolieksam ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Kooli valitud eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks.

Lihtsustatud õppes väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistus õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad.”

Õppenõukogu otsusel võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse ka lihtsustatud õppes õppivale õpilasele, kellel on:

- 1) „nõrk” või „puudulik” lõpueksamihinne või õppeaine viimane aastahinne ühes õppeaines;
- 2) „nõrk” või „puudulik” lõpueksamihinne või õppeaine viimane aastahinne kahes õppeaines.